

Nr 432

Av herrar Augustsson och Larfors, om fosterhem för svårangepassade barn och ungdomar.

(Lika lydande med motion nr 615 i Andra kammaren)

Vårt samhälle är och kommer att vara en komplicerad institution för alla sina invånare. Det ger rika möjligheter till både utbildning och en acceptabel tillvaro samt en hygglig, även av samhället accepterad livsföring. Men samtidigt finns också risken för människorna att på olika sätt komma på kant med tillvaron. Det finns alltid människor som har svårt att passa in i »mönstret». Detta gäller särskilt våra barn och ungdomar, som ofta löper risken att spåra ur, att bli »avvikande». Orsakerna till detta skall här icke analyseras, men de kan vara många. Ett söndrat hem, bristen på trygghet och en fast punkt i tillvaron har ofta visat sig vara bidragande orsaker till missanpassningen i samhället för många av våra ungdomar. De får allt större svårigheter med sig själva och omgivningen och drivs lätt in på »falska lösningar» av konfliktsituationerna: narkotika, sprit och vad därav brukar följa.

Ansvaret för åtgärder till följd av dessa problem ligger hos socialstyrelsen, barnvårdsnämnden, länsstyrelsen, fosterbarnsinspektörer o. s. v. Men föremålet för verksamheten, barnet, den nya människan, är ändå det centrala, och det är av största betydelse hur samhället kan ta hand om det och ge det vård och fostran.

Vi ifrågasätter inte ungdomsvårdsskolornas betydelse så länge vi inte har någon vårdform som är bättre. Men en naturlig miljö för ett barn i så känslig situation som här är fråga om är väl ändå ett bra hem. Barn och ungdom behöver känslan av att det är någon bestämd person som tror på dem. Därför borde en hård drive göras för att få fram ett betydligt större antal fosterhem, hos »riktiga människor» som är harmoniska och som trivs med tillvaron och framför allt gillar ungdom och förstår den.

Vi är väl införstådda med svårigheterna att få fram sådana fosterhem som här i all korthet beskrivits. Men vi måste försöka övervinna svårigheterna med hänsyn till behovet av fler och bättre fosterhem. En utbyggnad av organisationen för anskaffandet av fosterhem är kanske en utväg som kan förbättra tillgången, men också frågan om den ekonomiska ersättningen till fosterföräldrarna är av mycket stor vikt. Även om pengarna

inte alltid är avgörande för intresset att ta emot fosterbarn så måste ju ändå fosterföräldrarna få en tillräckligt god ersättning för fosterbarnets uppehälle och vård och för det ansvar som de påtager sig. Om en tillfredsställande ekonomisk ersättning utgår kan också större krav ställas på fosterhemmen, såsom vissa elementära kunskaper om barna- och ungdomsvård.

En ökad tillgång på lämpliga fosterhem skulle också medföra viss avlastning av våra ungdomsvårdsskolor, som nu nästan ständigt redovisar brist på personal. Kostnaderna för ungdomsvårdsskolorna skulle också kanske kunna begränsas.

Framför allt är det dock fråga om vilken vårdform som bäst leder till återanpassning, och här borde vården i fosterhem i större utsträckning prövas.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om åtgärder att på bred front öka antalet fosterhem för placering av svår-
anpassade barn och ungdomar.

Stockholm den 27 januari 1970

Gillis Augustsson (s)

Tage Larfors (s)